

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

મેસર્સ ઓએનજીસી લિમિટેડ

વિ.

કસ્ટમ્સ કમિશનર, મુંબઈ

ઓગસ્ટ ૨૪, ૨૦૦૬

[એસ. બી. સિન્હા, ન્યાયાધીશ એન્ડ દલવીર ભંડારી, ન્યાયાધીશ]

કસ્ટમ્સ એક્ટ, ૧૯૬૨- ૩-ડી સિસ્ટમિક ટેપ્સ - કસ્ટમ્સ ડ્યુટી પર -
મુક્તિ - એક સૂચના દ્વારા - મુક્તિ મેળવવા માટે આવશ્યક પ્રમાણપત્રની
આવશ્યકતા - પેટ્રોલિયમ એક્સપ્લોરેશન લાઇસન્સનો કબજો પ્રમાણપત્ર

આપવા માટે પૂર્વ શરત હતી – લાયસન્સના નવીનીકરણમાં વિલંબ થયો, પરંતુ પાછલી અસરથી – લાયસન્સની ઉપલબ્ધતાને કારણે, પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવેલ નથી – લાયસન્સ આપ્યા પછી, તેની અગાઉની અરજીને ચાલુ રાખીને પ્રમાણપત્ર આપવા માટે નવી અરજી – આ કોર્ટ સમક્ષ રજૂ કરાયેલ પ્રમાણપત્ર – પ્રમાણપત્રની ગેરહાજરીમાં ઓથોરિટી તેમજ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા મુક્તિ નકારવામાં આવેલ – પ્રમાણપત્ર-ટ્રિબ્યુનલે મુક્તિ નકારી કાઢેલ હોવાથી, પ્રમાણપત્ર-અપીલ સ્વીકારી ન હોવાથી, પુનર્વિચાર માટે ટ્રિબ્યુનલને કેસ મોકલાવ્યો, ઠરાવ્યું: એકવાર લાઇસન્સનું નવીકરણ કરવામાં આવ્યું અને પ્રમાણપત્ર જારી કરવામાં ત્યારે જાહેરનામાની શરતોમાં મુક્તિ મેળવવા માટેની પૂર્વવર્તી શરતો સંતોષાઈ ગઈ.

અપીલકર્તા કંપની બીજી કંપની દ્વારા તેલ અથવા ગેસની શક્યતા શોધવા માટે ભૂકંપ સર્વેક્ષણ કરાવી રહી હતી. આ માહિતી ૩-ડી સિસ્મિક ટેપ્સમાં રેકોર્ડ કરવામાં આવેલ હતી. ઉપરોક્ત ટેપને સૂચનાના સંદર્ભમાં કસ્ટમ્સ ડ્યુટીમાંથી મુક્તિ આપવામાં આવેલ હતી. મુક્તિ મેળવવા માટે, હાઇડ્રોકાર્બન મહાનિદેશાલય દ્વારા આવશ્યકતાનું પ્રમાણપત્ર બહાર પાડવું જરૂરી હતું. આવા પ્રમાણપત્રની મંજૂરી માટે પૂર્વ-આવશ્યકતા માન્ય પેટ્રોલિયમ એક્સપ્લોરેશન લાઇસન્સ હતું.

અપીલકર્તાએ પેટ્રોલિયમ એક્સપ્લોરેશન લાઈસન્સની મુદત પૂરી થાય તે પહેલાં જ તેના નવીનીકરણ માટે અરજી કરેલ હતી અને તે અગાઉના લાઈસન્સની મુદત પૂરી થવાની તારીખથી પૂર્વલક્ષી અસર સાથે જારી કરવામાં આવેલ હતું.મુક્તિ સૂચના જારી કર્યા પછી, અપીલકર્તાએ અનિવાર્યતા પ્રમાણપત્ર માટે અરજી કરે હતી, પરંતુ લાઈસન્સની ગેરહાજરીને કારણે તે મંજૂર કરવામાં આવેલ ન હતું.લાઈસન્સ આપ્યા પછી, અપીલકર્તાએ પાછલી અસર સાથે પ્રમાણપત્ર આપવા માટે ફરીથી અરજી કરેલ હતી.તેણે કેટલાક રીમાઈન્ડર્સ પણ મોકલાવેલ હતા.

ઉપરોક્ત માલને કામચલાઉ ધોરણે મંજૂરી આપવામાં આવેલ હતી, પરંતુ પ્રમાણપત્ર રજૂ કરવામાં નિષ્ફળતાને ધ્યાનમાં રાખીને મુક્તિને નકારીને કારણદર્શક નોટિસ જારી કરવામાં આવી હતી.કસ્ટમ્સ, એક્સાઈઝ અને સર્વિસ ટેક્સ એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલે ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ પ્રમાણપત્ર રજૂ કરવામાં નિષ્ફળતાને ધ્યાનમાં રાખીને અપીલકર્તા સામેના કેસનો નિર્ણય લીધેલ હતો.આ અદાલતમાં અપીલમાં, અપીલકર્તાએ પ્રમાણપત્ર રજૂ કરેલ હતું.આ અદાલતે, આ મામલો પુનર્વિચાર માટે ટ્રિબ્યુનલને મોકલી આપેલ, અને ઠરાવ્યું કે પ્રમાણપત્રની મંજૂરીને એ હકીકતના પુરાવા તરીકે ગણવામાં આવવી જોઈએ કે અપીલકર્તાએ મુક્તિ મેળવવા માટેની શરત પૂરી કરી છે.

આ અદાલતના નિર્દેશોને અનુસરીને, ટ્રિબ્યુનલે આદેશ પસાર કરેલ હતો કે પ્રમાણપત્ર સ્વીકારી શકાતું નથી; કે અપીલકર્તા પ્રમાણપત્ર આપવા માટે અરજી પરત કરવાની હકીકત છુપાવવા માટે દોષિત છે. ટ્રિબ્યુનલે પ્રમાણપત્ર આપવામાં ડિરેક્ટોરેટ જનરલ ઓફ હાઇડ્રોકાર્બન્સ તરફથી ક્લેષને પણ જવાબદાર માનેલ હતો. તેથી વર્તમાન અપીલ.

અપીલને મંજૂરી આપતા અદાલતે

ઠરાવ્યું:૧. અપીલકર્તાએ તેની મુદત પૂરી થાય તે પહેલાં ઓઇલ એક્સપ્લોરેશન લાઇસન્સના નવીનીકરણ માટે અરજી કરેલ હતી. ઉપરોક્ત નવીનીકરણ પૂર્વલક્ષી અસર સાથે આપવામાં આવ્યું છે. કાયદામાં, આમ, અપીલકર્તા સતત માન્ય લાઇસન્સ ધરાવતો હતો. વર્તમાન કેસની તથ્યાત્મક ઘટનાઓ સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે હાઇડ્રોકાર્બન મહાનિદેશાલય દ્વારા આવશ્યક પ્રમાણપત્ર આપવા માટેની અપીલકર્તાની અરજી પર લાયસન્સના નવીનીકરણ ગેરહાજરીમાં વિચાર કરવામાં આવેલ ન હતો. અરજી માત્ર તે હેતુ માટે પરત કરવામાં આવેલ હતી. અપીલકર્તાએ પૂર્વલક્ષી અસર સાથે લાઇસન્સની મંજૂરીની તારીખથી બે દિવસની અંદર આવશ્યકતાના પ્રમાણપત્રની મંજૂરી માટે તેની અરજી દાખલ કરેલ હતી અને ત્યારબાદ ઘણા રીમાઇન્ડર્સ મોકલ્યા હતા. તેથી, અપીલકર્તાની વર્તણૂકનો નિર્ણય તેમાં મેળવેલા તથ્યાત્મક મેટ્રિક્સ પરથી થવો

જોઈએ.અપીલકર્તાએ આ અદાલત સમક્ષ કોઈ ખોટી રજૂઆત કરેલ ન હતી અથવા હાઈડ્રોકાર્બન્સના મહાનિદેશાલયે તેની તરફેણ કરેલ ન હતી.એકવાર એવું માનવામાં આવે છે કે પેટ્રોલિયમ મંત્રાલયે લાઈસન્સનું નવીનીકરણ કર્યું છે અને હાઈડ્રોકાર્બન્સના ડિરેક્ટોરેટ જનરલે આવશ્યકતાનું પ્રમાણપત્ર બહાર પાડ્યું છે, ત્યારે મુક્તિ જાહેરનામાના સંદર્ભમાં મુક્તિ મેળવવા માટેની પૂર્વવર્તી શરતો સંપૂર્ણપણે સંતુષ્ટ થઈ ગયેલ હતી; અપીલકર્તા તેના લાભો મેળવવા માટે હકદાર છે. [૩૨૩-સી-એચ; ૩૨૪-એ]

કમિશનર ઓફ કસ્ટમ્સ (ઇમ્પોર્ટ્સ), મુંબઈ વર્સેસ ટુલો ઇન્ડિયા ઓપરેશન્સ લિમિટેડ, [૨૦૦૫] ૧૩ એસ. સી. સી. ૭૮૯; ટાટા આયર્ન એન્ડ સ્ટીલ કંપની લિમિટેડ વિરુદ્ધ ઝારખંડ રાજ્ય અને અન્ય, [૨૦૦૫] ૪ એસ. સી. સી. ૨૭૨; ભારત સરકાર અને અન્ય વિરુદ્ધ ભારતીય તમાકુ સંગઠન, [૨૦૦૫] ૭ એસ. સી. સી. ૩૯૬; કમિશનર ઓફ સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ, રાયપુર વિરુદ્ધ હીરા સિમેન્ટ, જે. ટી. (૨૦૦૬) ૨ એસ. સી. ૩૬૯ અને પી. આર. પ્રભાકર વિરુદ્ધ આવકવેરાના કમિશનર, કોઈમ્બતુર, (૨૦૦૬) ૭ સ્કેલ ૧૯૧ પર આધાર રાખેલ હતો.

ડી. નટરાજ મુદલિયાર વિરુદ્ધ રાજ્ય પરિવહન સત્તામંડળ, મદ્રાસ, એ.આઈ.આર. (૧૯૭૯) એસ.સી. ૧૧૪ નો ઉલ્લેખ કરવામાં આવેલ છે.

૨. તે સાચું હોઈ શકે છે કે જ્યારે માલને કામચલાઉ મંજૂરી આપવામાં આવેલ હતી તે તારીખે, અપીલકર્તા પાસે તેની સાથે આવશ્યકતાનું પ્રમાણપત્ર નહોતું, પરંતુ આ અદાલતે તેના ચુકાદામાં સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું હતું કે આ પ્રકારના કિસ્સામાં, મૂલ્યાંકનનો અંતિમ આદેશ પસાર ન થાય ત્યાં સુધી, વિલંબિત આવશ્યકતાના પ્રમાણપત્રની છટણી આયાતકારોને મુક્તિ સૂચનાઓનો લાભ મેળવવાના માર્ગમાં ન આવી શકે.કમિશનર આ અદાલતના તારણોની નોંધ લેવામાં નિષ્ફળ ગયેલ.તેણે પોતાની સામે ખોટા પ્રશ્નો ઊભા કરેલ.તેમાં જે મુદ્દાઓ પર ધ્યાન આપવાની જરૂર હતી તેના પર ધ્યાન આપવામાં આવેલ ન હતું.

[૩૨૨-જી-એચ; ૩૨૩-એ-બી]

દીવાની અપીલીય અધિકારક્ષેત્ર:દીવાની અપીલ નંબર ૧૮૮૨/૨૦૦૪.

કસ્ટમ, એક્સાઈઝ અને સર્વિસ ટેક્સ એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલના અંતિમ આદેશ નંબર સી-II/૩૨૧૮-૧૯ ડબલ્યુએડબી/૨૦૦૩ તારીખ ૯/૧૨/૨૦૦૩ માંથી, અપીલ નંબર સી/૧૨૧૦/૦૧ મુંબઈ અને C/૫૧/૨૦૦૨ મુંબઈ માં મુંબઈની પશ્ચિમ ઝોનલ બેન્ચ.

સાથે

દીવાની અપીલ નંબર ૮૫૪/૨૦૦૫.

અપીલકર્તા માટે એસ. ગણેશ, શિવ પી. પાંડે, કામના સરહર, રાજ કુમાર તંવર અને રેખા પાંડે.

પ્રતિવાદી માટે એ. કે. ગાંગુલી, રાજીવ દત્તા, એમ. એફ. હુમાયુનીસા, કે. સ્વામી, પી. પરમેશ્વરન અને બી. કે. પ્રસાદ.

અદાલતનો ચુકાદો આના દ્વારા આપવામાં આવેલ હતો

એસ. બી. સિન્હા, ન્યાયાધીશ. અમારી સમક્ષ અપીલકર્તા એ કેન્દ્ર સરકારની સંપૂર્ણ માલિકી અને નિયંત્રણ ધરાવતું એક ઉપક્રમ છે.તેણે કિનારે અને કિનારે તેલ અને ગેસના શોષણ માટે મેસર્સ એસ.ઈ.ડી.સી.ઓ. ફોરેક્સ ઇન્ટરનેશનલ ટ્રિલિંગ ઇન્કોર્પોરેટેડની સેવાઓ મેળવેલ હતી.તેના દ્વારા મેસર્સ એસ.ઈ.ડી.સી.ઓ. ફોરેક્સ ઇન્ટરનેશનલ ટ્રિલિંગ ઇન્ક તરીકે ઓળખાતી કંપનીને કરાર આપવામાં આવેલ હતો, જે ધરતીકંપનું સર્વેક્ષણ કરીને તેલ અથવા

ગેસની શક્યતા શોધવામાં નિષ્ણાત છે.આવા સર્વેક્ષણના કારણે એકત્ર કરવામાં આવેલ માહિતી ૩-ડી ભૂકંપ ટેપમાં નોંધવામાં આવેલ હતી.

એક પ્રશ્ન ઊભો થયો કે શું તે ૨૮/૨/૧૯૯૯ તારીખના જાહેરનામાના ક્રમાંક ૧૮૨,૧૮૪ અને ૨૩૮ માં સમાવિષ્ટ એન્ટ્રીઓના સંદર્ભમાં કસ્ટમ ડ્યૂટીની ચુકવણીમાંથી મુકિતને આકર્ષિત કરશે કે કેમ.

ઉપરોક્ત હેતુ માટે, નિર્વિવાદપણે, હાઇડ્રોકાર્બન મહાનિદેશાલય દ્વારા આવશ્યકતાનું પ્રમાણપત્ર જારી કરવું જરૂરી હતું.આવા પ્રમાણપત્રની મંજૂરી માટેની પૂર્વ-જરૂરિયાતો પણ માન્ય પેટ્રોલિયમ સંશોધન લાઇસન્સ હતું.

તે વતી અપીલકર્તાની તરફેણમાં કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા આપવામાં આવેલ લાઇસન્સ શરૂઆતમાં ૧૪/૧૧/૧૯૯૭ સુધી માન્ય હતું.અપીલકર્તાએ તેના નવીકરણ માટે ૭/૧૦/૧૯૯૭ પર અરજી કરેલ હતી.આવશ્યકતાનું પ્રમાણપત્ર આપવા માટેની અરજી ૫/૪/૧૯૯૯ પર દાખલ કરવામાં આવેલ હતી.તે જ ૧૨/૦૪/૧૯૯૯ પર અપીલકર્તાને પરત કરવામાં આવેલ હતું.૧૮/૦૮/૨૦૦૦ ના આદેશ દ્વારા, કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા ૧૪/૧૧/૧૯૯૭ થી પૂર્વલક્ષી અસર સાથે ઉપરોક્ત લાઇસન્સનું નવીનીકરણ કરવામાં આવેલ હતું.ત્યારબાદ તરત જ, એટલે કે ૨૦મી ઓગસ્ટ, ૨૦૦૦ના રોજ, અપીલકર્તાએ

તેની અગાઉની તારીખની ૫/૦૪/૧૯૯૯ અરજીને ચાલુ રાખીને આવશ્યક પ્રમાણપત્ર આપવા માટે અરજી દાખલ કરેલ હતી.તેણે તેના માટે ૨૬/૦૩/૨૦૦૧,૧૩/૦૪/૨૦૦૧,૨૭/૧૨/૨૦૦૧ અને ૮/૦૭/૨૦૦૩ પર રીમાઈન્ડર્સ પણ મોકલ્યા હતા.અપીલકર્તાને અરજીને નવા સ્વરૂપમાં ફરીથી સબમિટ કરવા માટે કહેવામાં આવેલ હતું જેનું પાલન તેણે ૨૫/૦૩/૨૦૦૪ પર પણ કર્યું હતું.ઉપરોક્ત અરજીમાં પણ, અપીલકર્તાએ સ્પષ્ટપણે જણાવેલ હતું કે તે તેની અગાઉની અરજી તારીખ ૫/૦૪/૧૯૯૯ ની ચાલુ હતી, જે પછી ૨૬/૦૩/૨૦૦૪ પર આવશ્યકતાનું પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવેલ હતું.

સ્વીકાર્ય છે કે, ૧૯૬૨ના કર્ટમ્સ એક્ટની જોગવાઈઓના અર્થમાં ઉપરોક્ત ૩-ડી સિસ્મિક ટેપ્સને 'માલ' તરીકે ગણવામાં આવેલ હતા.ઉપરોક્ત માલને કામચલાઉ ધોરણે મંજૂરી આપવામાં આવેલ હતી, પરંતુ અપીલકર્તા આવશ્યકતાનું પ્રમાણપત્ર રજૂ કરવામાં નિષ્ફળ ગયા તે હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને, કારણ દર્શાવવા માટે નોટિસ જારી કરવામાં આવેલ હતી કે શા માટે ઉપરોક્ત ડેટા ટેપને સી. ટી. એચ. ૫૨૪-૯૯ હેઠળ વર્ગીકૃત ન કરવી જોઈએ અને અપીલકર્તા દ્વારા ઉપરોક્ત એસ. ઇ. ડી. કંપનીને ચૂકવવામાં આવેલી રકમના આધારે શુલ્ક વસૂલવું જોઈએ.

આ મામલો આખરે કસ્ટમ્સ, એક્સાઈઝ અને સર્વિસ ટેક્સ એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ આવેલ, જેની સુનાવણી ટુલો ઇન્ડિયા ઓપરેશન્સ લિમિટેડ (ટુલો) ના સમાન કેસ સાથે કરવામાં આવેલ હતી. જ્યારે ટુલો ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ આવશ્યકતાનું પ્રમાણપત્ર રજૂ કરી શકેલ હતા, ત્યારે અપીલકર્તા ન કરી શક્યા.

અપીલકર્તાના કહેવા પર આ મામલો આ અદાલત સમક્ષ આવ્યો હતો. તેણે ૨૬/૩/૨૦૦૪ ના રોજ તેના પક્ષમાં આપવામાં આવેલા ઉક્ત આવશ્યકતા પ્રમાણપત્રના આધારે અથવા તેના પર આધાર રાખીને વધારાના આધારો રજૂ કરવા માટે અરજી દાખલ કરેલ. આ અદાલતે અભિપ્રાય આપ્યો હતો કે આવશ્યકતાના પ્રમાણપત્રની મંજૂરીને એ હકીકતનો પુરાવો ગણવો જોઈએ કે અપીલકર્તાઓએ ઉપરોક્ત મુક્તિ સૂચના હેઠળ લાભ મેળવવા માટે તેમને સક્ષમ બનાવતી શરતો પૂરી કરેલ હતી, ટુલોના કિસ્સામાં ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલા સમાન નિર્દેશોને ધ્યાનમાં રાખીને આ બાબત કમિશનરને નવેસરથી વિચારણા માટે મોકલાવેલ હતી.

ઉપરોક્ત નિર્દેશોને અનુસરીને અથવા તેને આગળ વધારવા માટે, કમિશનરે ૨૮/૨/૨૦૦૬ હોલિંગનો તારીખનો આદેશ પસાર કરેલ છે:

"હું માનું છું કે ઈ. સી. તારીખ ૨૬/૩/૨૦૦૪ સ્વીકારી શકાતી નથી અને તે મુજબ સૂચના નંબર ૨૦/૯૯-કસ્ટમ્સ તારીખ ૨૮/૨/૧૯૯૯ ના સીરીયલ નંબર ૧૮૨ હેઠળ મુકિત (૨૬ કરવામાં આવી ત્યારથી), મેસર્સ ઓ. એન. જી. સી. દ્વારા આયાત કરવામાં આવેલી ડેટા ટેપ પર ઉપલબ્ધ નથી, જેમાં બિલ ઓફ એન્ટ્રી નંબર્સ ૯૮૮૮ તારીખ ૨૨/૬/૯૯ અને નંબર ૧૨૪૪૩ તારીખ ૨૮/૫/૯૯ છે.

તેથી હું મેસર્સ ઓએનજીસી પર ₹ ૪૯,૬૮,૭૦,૧૬૦ની ડ્યુટી ડિમાન્ડની પુષ્ટિ કરેલ છું. મેસર્સ ઓએનજીસી દ્વારા ૧૪/૯/૨૦૦૪ પર મૂળ રકમ માટે પહેલેથી જ રૂ. ૨૫,૦૦,૦૦,૦૦૦/- ની રકમ ચૂકવવામાં આવેલ હોવાથી, બાકીની રૂ. ૨૪,૬૮,૭૦,૧૬૦/- હવે તેમના દ્વારા ચૂકવવાપાત્ર છે.

મેસર્સ ઓએનજીસી કસ્ટમ્સ એક્ટ, ૧૯૬૨ની કલમ ૨૮એબી હેઠળ વ્યાજ ચૂકવવા માટે પણ જવાબદાર છે, જે આ આદેશના પરિશિષ્ટમાં દર્શાવ્યા મુજબ પહેલેથી જ ચૂકવવામાં આવેલી/સમાયોજિત વ્યાજની રકમને ધ્યાનમાં લીધા પછી રૂ. ૦૬ કરોડ રૂપિયા આવેલ છે.

ઉપરોક્ત અભિપ્રાય ઘડવામાં વિદ્વાન કમિશનરે એ આધાર પર કાર્યવાહી કરી હતી કે હાઇડ્રોકાર્બન્સના મહાનિદેશાલયને અપીલકર્તાની આવશ્યકતાના પ્રમાણપત્રની મંજૂરી માટેની અરજીનો વાજબી સમયની અંદર નિકાલ ન કરવા બદલ દોષિત ઠેરવી શકાય નહીં કારણ કે તે માટેની અરજી પરત કરવામાં આવેલ હતી.તે એ આધાર પર આગળ વધ્યું કે અપીલકર્તા કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા તેની તરફેણમાં માન્ય પેટ્રોલિયમ એક્સપ્લોરેશન લાઇસન્સની ગેરહાજરીમાં ઉપરોક્ત અરજી પરત કરવા જેવી કેટલીક હકીકતો છુપાવવા માટે દોષી છે.

વિદ્વાન કમિશનરે વધુમાં હાઇડ્રોકાર્બન્સના ડિરેક્ટોરેટ જનરલ તરફથી દ્વેષને જવાબદાર ઠેરવ્યો હતો અને જણાવ્યું હતું કે આ અદાલત સમક્ષ અપીલકર્તાના કેસને સરળ બનાવવા માટે આવા આવશ્યકતાનું પ્રમાણપત્ર આપવામાં આવેલ હતું.

"ઉપરોક્ત પૃષ્ઠભૂમિમાં, ૨૬/૦૩/૨૦૦૪ તારીખ ધરાવતું ઇ.સી.

સ્વીકારી શકાતું નથી કારણ કે,

(i) ડેટા ટેપની આયાતની તારીખે ઓએનજીસી ઇસી માટે પાત્ર ન હતી;

(ii) ડેટા ટેપની આયાતની તારીખે ડીજીએચસી પાસે ઇસી માટે કોઈ અરજી બાકી નહોતી (હકીકતમાં, અરજી નામંજૂર કરવામાં આવેલ હતી)

(iii) ઇસીની તારીખ ૨૬/૩/૨૦૦૪ એક વિનંતી કરાયેલ દસ્તાવેજ હતો, જે સુપ્રીમ કોર્ટ સમક્ષ કેસ જીતવાના એકમાત્ર હેતુ માટે વિનંતી કરવામાં આવેલ હતો.

(iv) તેમણે આ મુદ્દો સીઈએસટીએટી સમક્ષ ઉઠાવેલ ન હતો, જે કેસની હકીકતોમાં જવા માટેની અંતિમ સત્તા છે, અને

(v) ઓ.એન.જી.સી. એ સંપૂર્ણ હકીકતો જાહેર ન કરીને માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતનો સંપર્ક કરેલ નથી.

નોંધવા જેવો બીજો મહત્વનો મુદ્દો એ છે કે જ્યારે વર્ષ ૧૯૯૯માં આયાત કરવામાં આવેલ હતી ત્યારે મેસર્સ ઓએનજીસી દ્વારા નોટિફિકેશન નંબર ૨૦/૯૯-કસ્ટમ્સ તારીખ ૨૮/૨/૧૯૯૯ (અનુક્રમ નંબર ૧૮૨) ની શરતો અનુસાર ઇસીના બળ પર ડ્યુટી મુક્તિ મેળવી શકેલ હતી.જો કે, વર્તમાન ઇસી જારી કરવામાં આવેલ હતી તે તારીખે, એટલે કે

૨૬/૩/૨૦૦૪, સૂચના હવે અસ્તિત્વમાં નહોતી અને સૂચના નંબર ૨૨/૨૦૦૦-કસ્ટમ્સ તારીખ ૧/૩/૨૦૦૦ દ્વારા ૧/૩/૨૦૦૦ પર પહેલેથી જ રદ કરવામાં આવેલ હતી.રદ કરાયેલ સૂચના હેઠળ જારી કરાયેલ પ્રમાણપત્રની કોઈ કાનૂની પવિત્રતા હોઈ શકતી નથી.જ્યારે સંબંધિત સૂચના પોતે અસ્તિત્વમાં નથી ત્યારે ઉપરોક્ત સૂચનાના અધિકાર હેઠળ જારી કરાયેલ પ્રમાણપત્રની કોઈ કાનૂની માન્યતા કેવી રીતે હોઈ શકે?રદ કરાયેલ સૂચના હેઠળ લેવામાં આવેલી કાર્યવાહી યોગ્ય કાયદાના બચત કલમ હેઠળ સાચવી શકાય છે; પરંતુ રદ કરાયેલ સૂચના હેઠળ નવી કાર્યવાહી શરૂ કરી શકાતી નથી અથવા પુનર્જીવિત કરી શકાતી નથી.(ટુલો ઇન્ડિયાના કિસ્સામાં, જે સીએ નંબર ૫૮૦૦/૨૦૦૪ માં સર્વોચ્ચ અદાલત સમક્ષ પણ એક વિષય હતો, તેમના દ્વારા પ્રમાણપત્ર કસ્ટમ્સ સૂચનાની માન્યતાના સમયગાળાની અંદર રજૂ કરવામાં આવેલ હતું, જો કે ટુલો ઇન્ડિયા દ્વારા રજૂ કરાયેલ પ્રમાણપત્ર યોગ્ય/વાસ્તવિક/માન્ય/લાગુ હતું કે નહીં તે અલગ કાર્યવાહીનો વિષય છે).

તેણે વધુમાં અભિપ્રાય આપેલ હતો કે અપીલકર્તાએ ઉપરોક્ત મુકિત જાહેરનામાનો લાભ આપવાથી પોતાને વંચિત રાખવાનું બીજું કારણ એ હતું કે આયાત સમયે આવશ્યક પ્રમાણપત્ર રજૂ કરવું જરૂરી હતું અને તે પછી નહીં.

અપીલકર્તા એ જાહેર ક્ષેત્રનું ઉપક્રમ છે.મુક્તિ જાહેરનામું અન્ય બાબતોની સાથે કેન્દ્ર સરકાર દ્વારા તેની તરફેણમાં બહાર પાડવામાં આવેલ હતું.તે સાચું હોઈ શકે છે કે જ્યારે માલને કામચલાઉ મંજૂરી આપવામાં આવેલ હતી તે તારીખે અપીલકર્તા પાસે તેની સાથે આવશ્યકતાનું પ્રમાણપત્ર નહોતું, પરંતુ આ અદાલતે ૨૮મી ઓક્ટોબર, ૨૦૦૫ના તેના ચુકાદામાં [ત્યારથી (૨૦૦૫) ૧૩ એસ. સી. સી. ૭૮૯માં અહેવાલ આપવામાં આવેલ છે] સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું હતું કે આ પ્રકારના કિસ્સામાં, મૂલ્યાંકનનો અંતિમ આદેશ પસાર ન થાય ત્યાં સુધી, વિલંબિત આવશ્યકતાના પ્રમાણપત્રનું ઉત્પાદન આયાતકારોને મુક્તિ સૂચનાઓનો લાભ મેળવવાના માર્ગમાં ન આવી શકે.

વિવાદિત આદેશ પસાર કરવામાં કમિશનર આ અદાલતના તારણોની નોંધ લેવામાં નિષ્ફળ રહેલ હતા.તેણે પોતાની સામે ખોટા પ્રશ્નો ઊભા કર્યા.તેમાં જે મુદ્દાઓ પર ધ્યાન આપવાની જરૂર હતી તેના પર ધ્યાન આપવામાં આવેલ ન હતું.

તે સાચું હોઈ શકે છે કે આવશ્યકતાના પ્રમાણપત્રની મંજૂરી પોતે જ એ પ્રશ્ન પર આધારિત હતી કે અપીલકર્તા પાસે માન્ય તેલ સંશોધન લાઇસન્સ હતું કે નહીં.જો કે, તે પણ એટલું જ સાચું છે કે લાઇસન્સના નવીનીકરણ અધિકાર

એક મૂલ્યવાન અધિકાર છે.[ડી. નટરાજ મુદલિયાર વિરુદ્ધ રાજ્ય પરિવહન સત્તામંડળ, મદ્રાસ, એ. આઈ. આર. ૧૯૭૯ એસ. સી. ૧૧૪ જુઓ] અપીલકર્તાએ તેની મુદત પૂરી થાય તે પહેલાં ઉપરોક્ત લાઈસન્સના નવીનીકરણ મંજૂરી માટે અરજી કરેલ હતી.ઉપરોક્ત નવીનીકરણ પૂર્વલક્ષી અસર સાથે આપવામાં આવ્યું છે.કાયદામાં, આમ, અપીલકર્તા સતત માન્ય લાઈસન્સ ધરાવતો હતો.અહીં અગાઉ નોંધાયેલી હકીકતલક્ષી ઘટનાઓ સ્પષ્ટપણે દર્શાવે છે કે હાઈડ્રોકાર્બન મહાનિદેશાલય દ્વારા આવશ્યકતાનું પ્રમાણપત્ર આપવા માટેની અપીલકર્તાની અરજી પર લાયસન્સના નવીકરણની ગેરહાજરીમાં વિચાર કરવામાં આવેલ ન હતો.અરજી માત્ર તે હેતુ માટે પરત કરવામાં આવેલ હતી.અપીલકર્તાએ પૂર્વલક્ષી અસર સાથે લાઈસન્સની મંજૂરીની તારીખથી બે દિવસની અંદર આવશ્યકતાના પ્રમાણપત્રની મંજૂરી માટે તેની અરજી દાખલ કરેલ અને ત્યારબાદ ઘણા રીમાઈન્ડર્સ મોકલ્યા.તેથી, અપીલકર્તાની વર્તણૂકનો નિર્ણય તેમાં મેળવેલા તથ્યાત્મક મેટ્રિક્સ પરથી થવો જોઈએ.તેથી, અમે વિદ્વાન કમિશનરના અભિપ્રાય સાથે સહમત થવામાં અસમર્થ છીએ કે અપીલકર્તાએ આ અદાલત સમક્ષ કોઈ ખોટી રજૂઆત કરેલ હતી અથવા હાઈડ્રોકાર્બન્સના મહાનિદેશાલયએ તેની કોઈ તરફેણ કરેલ હતી.એકવાર એવું માનવામાં આવે છે કે પેટ્રોલિયમ મંત્રાલયે લાઈસન્સનું નવીનીકરણ કર્યું છે અને હાઈડ્રોકાર્બન્સના ડિરેક્ટોરેટ જનરલે આવશ્યકતાનું પ્રમાણપત્ર બહાર પાડેલ છે, ત્યારે મુક્તિ

જાહેરનામાના સંદર્ભમાં મુકિત મેળવવા માટેની પૂર્વવર્તી શરતો સંપૂર્ણપણે સંતુષ્ટ થઈ ગયેલ હતી.

આ અદાલતે અનેક વખત આવા મુકિત સૂચનાઓને ઉદારીવૃત્તિથી સમજાવેલ છે.[કમિશનર ઓફ કસ્ટમ્સ (ઇમ્પોર્ટ્સ), મુંબઈ વર્સસ ટુલો ઇન્ડિયા ઓપરેશન્સ લિમિટેડ, (૨૦૦૫) ૧૩ એસ. સી. સી. ૭૮૯, [જુઓ ટાટા આયર્ન એન્ડ સ્ટીલ કંપની લિમિટેડ વિરુદ્ધ ઝારખંડ રાજ્ય અને અન્ય, (૨૦૦૫) ૪ એસ. સી. સી. ૨૭૨, ભારત સરકાર અને અન્ય વિરુદ્ધ ભારતીય તમાકુ સંગઠન, (૨૦૦૫) ૭ એસ. સી. સી. ૩૯૬, કમિશનર ઓફ સેન્ટ્રલ એક્સાઈઝ, રાયપુર વિરુદ્ધ હીરા સિમેન્ટ, જે. ટી. ૨૦૦૬ (૨) એસ. સી. ૩૬૯ અને પી. આર. પ્રભાકર વિરુદ્ધ આવકવેરાના કમિશનર, કોઈમ્બતુર, ૨૦૦૬ (૭) સ્કેલ ૧૯૧] જો, આમ, અપીલકર્તા હકદાર હતો તે જ રીતે, તેના લાભોને નકારવા જોઈએ નહીં.તે મુજબ નિર્દેશિત કરવામાં આવેલ છે.

તેથી અમે વિદ્વાન કમિશનરના તારણો સાથે સહમત નથી.

અમારા ઉપરોક્ત તારણોને ધ્યાનમાં રાખીને, અમે અપીલકર્તા દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી અન્ય દલીલોની વિચાર કરવો જરૂરી નથી માનતા.

ઉપરોક્ત કારણોસર, વાંધાજનક હુકમ જાળવી શકેલ નથી જે તે મુજબ રદ કરવામાં આવે છે.અપીલોને મંજૂરી આપવામાં આવેલ છે.કોઈ ખર્ચ નહીં.

અપીલને મંજૂરી.

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.